

[Nielsen.]

gerne vil bort fra Danmark og tager en klar Afgørelse i saa Henseende, vil der herved fra ikke blive lagt dem nogen som helst Hindring i Vejen derfor.

Jeg skal tillade mig at fremsætte nogle faa Bemærkninger angaaende Krigstiden. Krigen medførte naturligvis store Vanskeligheder ogsaa for os færøske Repræsentanter i Rigsdagen. Der havde været Lagtingsvalg paa Færøerne i Januar 1940 med paafølgende ekstraordinær Lagtingsamling. Dette medførte, at den daværende færøske Folketingsmand Johan Poulsen og jeg først ankom til København i Slutningen af Marts 1940, et Par Uger før Tyskerne besatte Landet og al Forbindelse med Færøerne blev fuldstændig afbrudt. Det var en mørk og tung Tid, ikke mindst for os færøske Rigsdagsrepræsentanter; Fremtiden laa jo fuldstændig hen i det uvisse, overalt hvor man vendte sig, var der kun mørke Uvejrskyer, der syntes ikke at være noget som helst Haab for Landet her eller for os. Hr. Poulsen og jeg talte sammen om Forholdene, og vi blev enige om, at han skulde gøre Forsøg paa at tage hjem til Færøerne, medens jeg skulde blive tilbage her i Landet og varetage de færøske Interesser; som bekendt opholder der sig ca. 3 000 Færingere, eller ca. 10 pCt. af den færøske Befolkning, her i Landet, saa der kunde jo være et eller andet at gøre her for en færøsk Rigsdagsmand. Det lykkedes Folketingsmand Poulsen at naa hjem over Petsamo i Finland, en Rejse, der tog 4—5 Uger, medens man ellers i normale Tider kan komme herfra til Færøerne paa ca. 3 Døgn. Vi talte naturligvis sammen om Forholdene, og et Par Dage efter Besættelsen begav vi os over i Statsministeriet, hvor der blev afholdt Ministermøde, for at søge Raad og Vejledning angaaende de foreliggende alvorlige Forhold. Det vilde føre for vidt at komme nærmere ind paa, hvad der ved den Lejlighed blev forhandlet, og det er for øvrigt allerede Historie, men jeg skal kun sige saa meget, at vi tilsagde Danmark Huldskab og Troskab, hvorledes Forholdene nu end vilde udvikle sig. Det var et Møde, jeg aldrig vil glemme. Det var noget lignende, der omtrent samtidig, ja maaske lidt senere skete paa Færøerne. Sambandspartiet, Socialdemokratiet og det gamle Selvstyreparti gik der med til at gennemføre en midlertidig Styrelsesform, der ikke afskar Færøerne fra Danmark, naar Krigen engang var afsluttet. Jeg vil gerne have Lov til at fremhæve, at hvis de tre Partier med deres Formænd, Andreas Samuelsen, P.

Mohr Dam og Louis Zachariasen, i Spidsen ikke havde staaet fast og forsvaret og støttet Samhørigheden med Danmark, og det under saa vanskelige Forhold, som man overhovedet kan tænke sig, vilde der nu overhovedet ikke have været noget at forhandle om, for saa vilde det, der skete paa Færøerne, sikkert have været af den Art, at det ikke vilde være muligt at komme tilbage til nogen Forhandling, i hvert Fald ikke om et Lovforslag som det, der nu ligger fremme her paa Tingets Bord.

Det bliver undertiden af ukyndige Folk udtalt — og jeg skal indrømme, at jeg af og til har ærgret mig derover —, at Færøerne kun er en Byrde, en økonomisk Byrde, for Danmark, og at Færingernes Kærlighed til Danmark kun ligger i de Bevillinger, vi faar af den danske Statskasse. Det, der skete paa Færøerne i Foraaret 1940, er et slaaende Bevis paa det modsatte. Der kan for Resten i denne Forbindelse maaske være Anledning til at gøre opmærksom paa, at de økonomiske Forhold paa Færøerne nu har ændret sig saaledes, at der paa Lagtingets Budget for 1948 er Indtægter til en samlet Sum af 7,2 Mill. Kr., medens Statens Udgifter til Færøerne andrager 2,3 Mill. Kr.

Det vil sikkert være det høje Ting bekendt, at Færingerne gjorde en meget stor Indsats under Krigen. Der blev i Aarene 1940—45 indført Fisk til Storbritannien fra færøske Skibe for ca. 200 Mill. Kr., og i den for Storbritannien meget vanskelige Periode 1941—42 var Færingerne de eneste Udlændinge, der førte Fisk til Storbritannien, efter hvad jeg har faaet meddelt en Overgang ca. 60 pCt. af al den Fisk, der blev ført til Landet. Det var djærve og uforfædede Mænd, der her med smaa og langsomt sejlene Fartøjer satte Livet ind, og de kan i Virkeligheden betegnes som Frihedskæmpere, der i væsentlig Grad har bidraget til, at Krigen fik det Udfald, vi alle ønskede. Færingerne mistede under Krigen ca. 40 Skibe af en Flaade paa ca. 150, og mange Menneskeliv gik desværre tabt. Den engelske Premierminister, Winston Churchill, skal senere i en Tale have komplimenteret Færingerne for deres Indsats og udtalt, at denne lille Nation i Nordatlanten, der havde gjort en saa stor Indsats for Storbritannien i Imperiets vanskeligste Periode, ikke skulde blive glemt, naar Krigen engang var vundet. Og det maa siges, at vi har haft en meget stor Goodwill hos Storbritannien. Vi har hidtil kunnet sælge al den ferske Fisk, vi har produceret, i England, og der er for nylig indgaaet en Aftale mellem Færøerne og